

Komisyon Adı: Adalet Komisyonu

Konu: Bazı Kanun Ve Kanun Hükümünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/1)

Dönemi: 27

Yasama Yılı: 1

Tarih: 19/07/2018

Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Şimdi, madde 8, "vatandaşların günlük yaşamını aşırı ve katlanılmaz derecede zorlaştırmamak" kavramı. Şimdi 2911 sayılı Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Kanunu'nun 6'ncı maddesinde yer alan "vatandaşların günlük yaşamını zorlaştırmayacak" ibaresi Anayasa Mahkemesinin 28 Eylül 2017 tarih ve 2014/101 esas 2017/142 sayılı kararıyla iptal edilmiştir. Aynı hüküm şu an karşımızda. AİHM kararlarında da vurgulandığı üzere, toplantı ve gösteri yürüyüşünün başkalarının günlük yaşamlarını bir miktar zorlaştırması kaçınılmazdır. Demokratik toplumun önemli yapı taşlarından olan toplantı ve gösteri yürüyüşlerinin gündelik yaşamı bir miktar zorlaştırmasının hoşgörüle karşılanması gerekir. Örnek olarak verebilirim, mesela Bukta ve diğerleri/ Macaristan, Oya Ataman/Türkiye, Galstyan/ Ermenistan; Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi kararlarından alıntıdır. Toplantı veya gösteri yürüyüşünün yapılacağı alanlar belirlenirken vatandaşların günlük yaşamlarını zorlaştırıp zorlaştırılmadığının göz önünde bulundurulması haklar arasında denge kurulabilmesi bakımından gerekliyse de vatandaşların günlük yaşamlarını zorlaştırmama ölçütüne mutlak bir üstünlük tanınması, toplantı ve gösteri yürüyüşü düzenleme hakkı ile başkalarının hak ve özgürlükleri arasındaki dengenin başkalarının hak ve özgürlükleri lehine ölçsüz bir şekilde bozulması sonucunu doğuracaktır. Demokratik bir toplumda toplantı ve gösteri yürüyüşü düzenleme hakkına ancak zorlayıcı nedenlerin bulunması koşuluyla müdahalede bulunulabilir. Bir yerde toplantı ve gösteri yürüyüşü düzenlenmesinin vatandaşın gündelik yaşamını zorlaştırmasının o yerin toplantı ve gösteri yürüyüşlerine kapatılmasını haklılaştırılabilmesi için, gündelik yaşamın aşırı ve katlanılmaz derecede zorlaşması gerekmektedir.

BAŞKAN - Burada da aynısını yazmış işte.

ALPAY ANTMEN (Mersin) - Ve bu şekilde anayasa yargımıza ve Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi kararına ciddi bir şekilde...

BAŞKAN - Aynı ibare konulmuş burada da.

ALPAY ANTMEN (Mersin) - Konmuş, bu şekilde bu kanunu bizim getirmemiz kendi Anayasa Mahkemesi kararımıza aykırı olduğu gibi Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi kararına da açıkça aykırıdır. Mesela Öllinger/Avusturya kararı. Kayıtlara geçmesi için numarasını veriyorum: 76900/01 29 Haziran 2006 tarihli karar. Kararın içeriğini okumayacağım hukukçu arkadaşlarım rahatça elde eder, bakar ve incelerler.

Özetle, şehirlerde valilere toplantı ve gösteri yürüyüşlerini yasaklama yetkisi veren bu düzenleme, gerek Anayasa'nın 13, 26 ve 36'ncı maddelerine gerekse de Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi kararları ile AİHS'in, Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin 11'inci maddesine açıkça aykırıdır. AİHM içtihatlarına göre bu haklar ancak ulusal güvenlik, kamu emniyeti, kamu düzeninin korunması, suç işlenmesinin önlenmesi, sağlık ve ahlakın veya başkalarının hak ve özgürlüklerinin korunması için demokratik bir toplumda zorunlu tedbirler olarak ve yasayla öngörülük sınavına tabidir. İşte, bu teklifi yasalaştırdığımız takdirde açıkça Anayasa'mızın 19, 23, 24'üncü maddelerine aykırı bir hüküm getirmiş olacağız, kendi Anayasa Mahkemesi kararımızı çiğneyeceğiz. Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinin ihlal kararlarını da çiğnemiş olacağız.

Bu nedenle bu maddenin tamamen tekliften çekilmesi görüşümle saygılar sunuyorum.